

Tannhelsetjenestens
kompetansesenter
Øst

2018 Årsrapport

God oral helse for hele
befolkningen gjennom tjenester
av høy kvalitet

Innhold

1. Leders beretning

2. Sammendrag

3. Bakgrunn

4. Organisasjon og ledelse

Organisasjonskart

7. Samfunnsansvar og omdømme

Informasjon om TkØs tjenester
TkØ i media
Tilrettelagt tannbehandling - TOO
Pasientbehandling ved klinikk
Henvisninger klinikk 2018
Forskning
Praksisnær forskning

10. Organisasjonsutvikling

Intern kompetanseheving
HMS
Kvalitetsarbeid
Risikovurdering, pasientsikkerhet og beredskap
GDPR
Regionreformen
Samlokalisering med OD

12. Forankring og samhandling

Informasjon om TkØs tilbud og funksjoner
Kompetansehevede tiltak
Kursvirksomhet
E-læringskurs
Hospitering ved klinikk & klinikkbesøk
Veiledning/konsultasjon ved klinikk
Kurs og hospitering for regionale TOO-team
Prosjektbistand ved forskningsavdelingen
Samarbeid med tannhelsetjenestens kompetansesentre
Forskningsprosjekter
Presentasjoner
Postere
Publikasjoner
Søknader til Norges forskningsråd
Offentlig utredningsarbeid og annet forskningsrelatert

26. Finansiering av virksomheten

Regnskap 2018

Leders beretning

I 2018 har TkØ utviklet virksomheten som et fullverdig kompetansesenter.

Alle funksjoner er dekket med unntak av å tilby klinisk trening for spesialistkandidater. Regelverket for et integrert utdanningsløp for spesialistutdanning i samarbeid med utdanningsinstitusjonene er foreløpig ikke på plass.

Hos TkØ arbeider spesialistene sammen i tverrfaglige team, også sammen med henviser, for å skreddersy helhetlige tjenester ut fra pasientens behov. Dette er en forutsetning for å kunne gi et godt behandlingstilbud til bl.a. sårbare pasientgrupper med utfordrende og sammensatte problemstillinger. TkØ har også tannbehandling i narkose.

Det er enkelt for allmenntannlegen (både offentlig og privat) å henvise til kompetansesenteret og ta kontakt om faglige spørsmål. TkØ tilbyr hospitering, råd og veiledning, kurs og mulighet for henvisende tannlege til å følge behandlingen for henvist pasient. Dette gir en unik mulighet for kompetanseheving i tjenesten.

I 2018 har TkØ arbeidet systematisk med kvalitetsforbedring både internt i egen virksomhet og sammen med tannhelsetjenesten, slik at man sikrer helhetlige og kvalitetsmessige gode tjenester i alle ledd.

TkØs forskningsavdeling og forskningsaktivitet er ytterligere styrket og retter i stor grad sin aktivitet mot praksisnær forskning. Dette innebærer involvering av tjenesten både som

premissleverandør, deltaker i gjennomføring og ved implementering av forskningsresultater. Samtidig gir deltakelse i praksisnære forskningsprosjekter et kompetanseløft, som igjen fremmer systematisk og kunnskapsbasert praksis.

Det tar tid å bygge opp egen forskning, etablere forskningsnettverk og gjennomføre alle deler av forskningen i egen regi. I 2018 har TkØ kommet godt i gang med egne forskningsprosjekter, flere av dem sammen med tjenesten.

Det er utarbeidet en 5-årig strategi for 2018-2022. Denne er et redskap for de samarbeidende fylkeskommunene, styret og ansatte for å definere hvilke prioriteringer TkØ skal gjøre de neste 5 årene for å optimalisere sin virksomhet innen forskning, kompetanseheving og helhetlige spesialiserte tannhelsetjenester. Denne årsrapporten er bygget etter strategiplanens innsatsområder.

I 2018 har ansatte, styre og representantskap arbeidet for at TkØs funksjon som regionalt kompetansesenter skal bli styrket. Gjennom tett samarbeid med tjenesten sikres et godt tverrfaglig spesialisttilbud i regionen og utvikler gode tjenester gjennom forskning, fagutvikling og systematisk kompetanseheving.

Sammendrag

Den samlede aktiviteten ved TkØ har økt i 2018. TkØ fikk i løpet av året 6 nye ansatte innen forskning, klinikk og TOO.

TkØ har i dag spesialistbehandling innen alle spesialistområdene unntatt endodonti, og mottok i 2018 ca 1300 henvisninger, de fleste fra offentlige tannklinikker. Narkosebehandling foregår 2-3 dager i uka. For de fleste henvisninger er det akseptabel ventetid, men for TOO eksponeringsterapi er den ca ett år.

TkØs spesialister gir aktiv veiledning til tannleger i fylkeskommunene via telefon og e-post og mottar tannhelsepersonell for hospitering. De gir kurs både i TkØs lokaler og ute i fylkeskommunene. For å bedre pasientflyten og samarbeidet med henvisende instanser gjennomføres et kontinuerlig forbedringsarbeid sammen med tannhelsetjenesten i regionen.

Forskningsavdelingen er ansvarlig for flere praksisnære forskningsprosjekter i samarbeid med tannhelsetjenesten. De er også involvert i veiledning i prosjekter drevet av tjenesten selv. Forskerne har i 2018 deltatt i 12 prosjekter der TkØ enten er prosjekteier eller deltaker, og de har hatt presentasjoner og postere på nasjonale og internasjonale konferanser og kongresser og vært med på publikasjon av fem artikler.

TkØ deltar sammen med de øvrige regionale odontologiske kompetansesentrene i prosjektet GERONETT som har fått midler fra Forskningsrådet. TkØ har også fått midler fra Forskningsrådet til et prosjekt om klinisk rettsodontologisk undersøkelse av barn utsatt for vold og/eller seksuelle overgrep.

TkØ har ansvar for to samarbeidsprosjekter mellom de regionale odontologiske kompetansesentrene; et prosjekt som gir forskerne tilgang på relevant litteratur og ett felles prosjekt som skal presentere TOO prosjektet til pasienter og gi en felles digital plattform for alle som jobber i TOO prosjektene.

Det har blitt jobbet systematisk med intern kompetanseheving, HMS og kvalitetsarbeid inkludert risikovurderinger.

Informasjon om egen virksomhet blir i hovedsak gitt via vår nettside www.tkost.no og via sosiale medier. I tillegg har TkØ direkte kanaler til de deltagende fylkeskommuner.

Regionreformen får konsekvenser for TkØ. Det har blitt nedsatt en prosjektgruppe for å få til en god overgang fra Østfold til Viken fylkeskommune og et godt samarbeid mellom Viken og Innlandet fylkeskommuner.

TkØ har også i 2018 vært finansiert av statlige midler, fylkeskommunale tilskudd og inntekter fra pasientbehandlingen. Statlige midler står for ca 69 %, pasientinntekter for ca 24 % og tilskudd fra fylkene for ca 7 % av finansieringen.

Bakgrunn

Tannhelsetjenestens kompetansesenter Øst (TkØ) er et av seks regionale odontologiske kompetansesentre. TkØ er organisert som et interfylkeskommunalt samarbeid (IS) etter kommunelovens § 27. Senterets lokaler er i Oslo. Fylkeskommunene Hedmark, Oppland og Østfold deltar i det interfylkeskommunale samarbeidet.

Formålet med samarbeidet er drift og videre utvikling av et regionalt odontologisk kompetansesenter som skal

- sikre tilgjengelighet til spesialisttannhelsetjenester og være henvisningsinstans for både offentlig og privat tannhelsetjeneste
- drive rådgivning overfor en samlet tannhelsetjeneste, den øvrige helsetjenesten og befolkningen i regionen
- organisere desentralisert klinisk praksis for spesialistkandidater i samarbeid med universitetene
- organisere og drifte klinisk praksis for spesialistkandidater på kompetansesenteret i samarbeid med universitetene
- bidra til forskning og faglig utvikling i tannhelsetjenesten
- bidra til rekruttering og stabilisering av tannhelsepersonell i regionen
- drive etterutdanning av tannhelsepersonell

TkØs kjernevirksomhet er knyttet til følgende hovedområder

Spesialistbehandling

Forskning

Fagutvikling

Organisasjon og ledelse

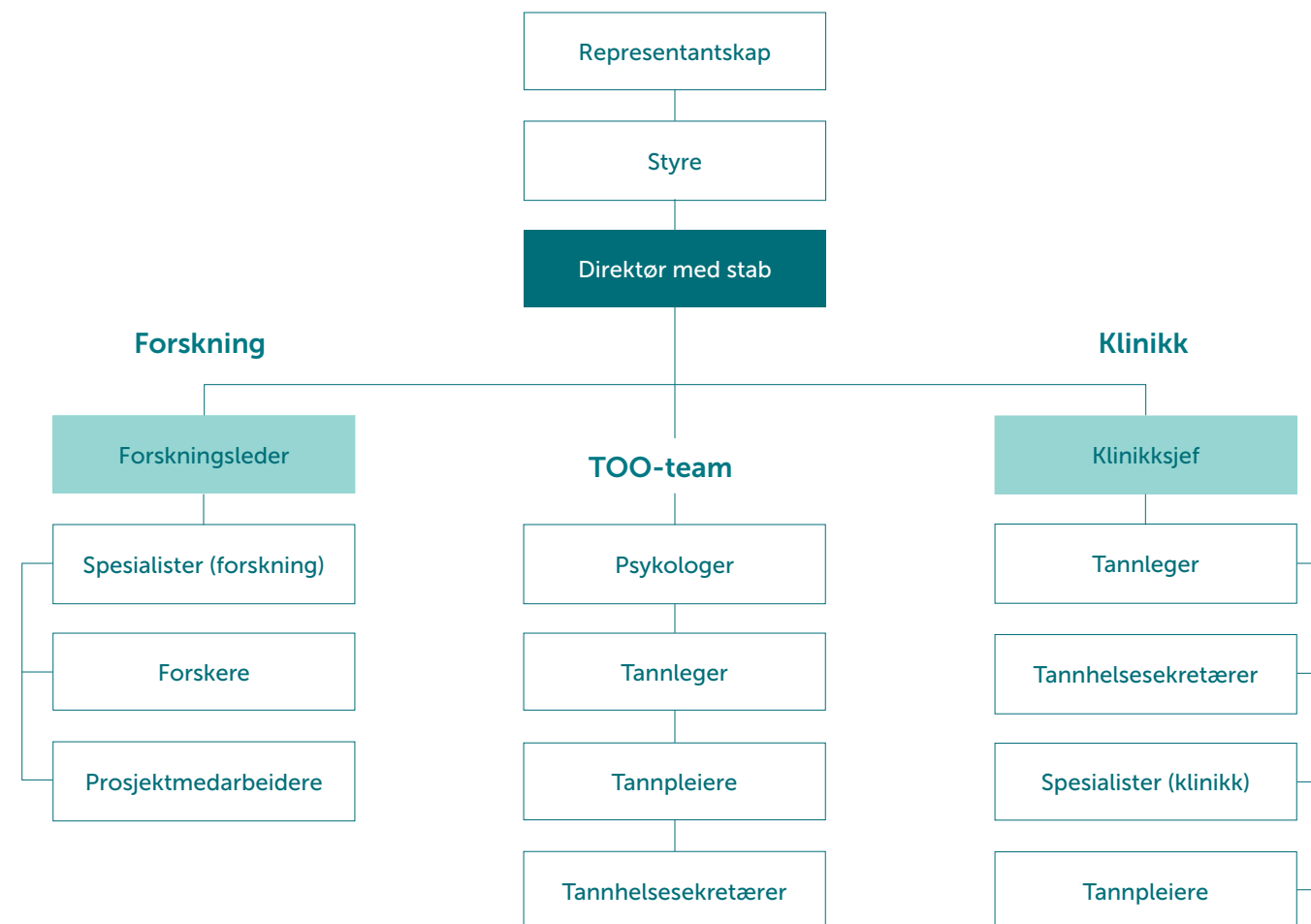
De styrende organer er representantskap og styre. Representantskapet oppnevner et styre som består av medlemmer fra fylkeskommunene.

Representantskapet bestod i 2018 av		
Fylkeskommune	Representant	Vara
Østfold fylkeskommune	Inger-Christin Torp (leder)	Elin Tvette
Oppland fylkeskommune	Ola Selvaag (nestleder)	
Hedmark fylkeskommune	Ane Tonette Lognseth (t.o.m mai) Kristin Rønning (f.o.m juni)	Geir Aalgaard

Styret bestod i 2018 av			
Fylkeskommune	Representant	Representant	Vara
Østfold fylkeskommune	Per David Søhoel (leder)	Marit Johanne Aarum	Anneli Veronica Skoog
Oppland fylkeskommune	Bjørn Ellingsæter (nestleder)	Elisabeth Lande	Unni Furre
Hedmark fylkeskommune	Claes Næsheim	Hanne Marit Disen	Berit Staff Johnsen
Ansatt representant	Vibeke Ansteinsson		Line Schrøder Karlsen

TkØ ledes av direktør Hilde Vogt Toven. Forskningsleder er Vibeke Ansteinsson og klinikkjef er Jon Sudbø.

Organisasjonskart TkØ

Samfunnsansvar og omdømme

TkØ skal være en anerkjent og relevant tilbyder av tverrfaglig, pasientsentrert behandling og en relevant forskningsinstitusjon.

Stillingstype	Ansatte	Årsverk
Engasjement	4	1,5
Fast	27	20,8
Oppdragstakere*	4	1,4
Permisjon fødsel	2	1,2
Vikar navngitt pers	1	0,4
Sluttsum	38,0	25,3
*konsulentavtaler		

Ved utgangen av 2018 var det 38 ansatte og 25,3 årsverk. TkØ fikk i 2018 6 nye ansatte innen forskning, klinikk og TOO.

I 2018 hadde TkØ et gjennomsnittlig sykefravær på 6,2%.

Informasjon om TkØs tjenester

På nettsiden www.tkost.no, publiseres nyheter om aktivitet og informasjon knyttet til spesialistbehandling, forskning og fagutvikling. Dette er også en kanal for tannhelsetjenesten til å finne relevant og oppdatert fagstoff. Kravene om universell utforming etterstrebtes for nettsiden, ihht forskrift om universell utforming av IKT-løsninger (FOR-2013-06-21-732).

TkØ sender ut månedlig nyhetsbrev. For å nå alle målgrupper brukes også sosiale plattformer som Facebook, Twitter og LinkedIn.

Videre informeres den offentlige tannhelsetjenesten i regionen om pasienttilbud og kompetansehevende tiltak

for tannhelsepersonell. Dette skjer gjennom e-post i tillegg til møtevirksomhet og dialog med tjenesten.

TkØ har utarbeidet brosjyrer og informasjonskort rettet mot tannhelsetjenesten og pasienter/befolkningen. Materiellet brukes til pasientinformasjon, på stands, møter/seminarer og på venteværelse. Det er laget animasjonsfilmer om e-læringskurs (for tannhelsepersonell) og om TOO-behandling (for pasienter/befolkning). I 2018 deltok TkØ på en fellesstand sammen med de andre kompetansesentrene på Den norske tannlegeforeningens landsmøte (NTF) og hadde egen stand på Fagkonferansen til Tannpleierforeningen.

TkØ i media

TkØ skal være en synlig aktør for tannhelsetjenesten og for befolkningen og har skrevet og/eller blitt intervjuet til følgende artikler i 2018:

Tannhelsesekretæren nr. 4-2018: [Mange muligheter til å øke kompetansen i tannhelse.](#)

Tannstikka nr. 6-2018: [Styrk kompetansen din hos TKØ!](#)

www.forskning.no 17.10.2018: [35 000 timer brukt på forebyggende arbeid i tannhelsetjenesten – men de vet ikke om det hjelper](#)

www.kognitiv.no 27.9.2019 [Hjelp for tannlegeskrek.](#)

Dagens Medisin 24.9.2018. [Behov for en saklig fagdiskusjon.](#)

www.forskning.no 7.9.2018: [Hvilke behandlinger bruker tannleger for å reparere barns tenner?](#)

Munnpleien Nr. 1, 2018: [Mer kunnskap og enda bedre tannhelse: Folkehelseforskning ved de regionale kompetansesentrene.](#)

www.forskning.no 29.5.2018: [Slik ble "Pia" kvitt tannlegeskrekken.](#)

www.forskning.no 21.2.2018. [Skal kartlegge tannhelsen til 3000 nordtrøndere.](#)

Dagens Medisin 13.1.2018. [Feilinformasjon om de regionale odontologiske kompetansesentrene.](#)

Tilrettelagt tannbehandling - TOO

TOO er et tilrettelagt tannhelsetilbud til personer som har blitt utsatt for tortur, overgrep eller har sterk tannlegeskrekk. Tilbudet finansieres av midler over statsbudsjettet.

I **2018** var det henvist **171** nye pasienter til TkØs tverrfaglige behandlingsteam.

Pasientbehandling ved klinikk

Henvisninger har systematisk blitt registrert siden 1. august 2016. TkØ har i dag spesialistbehandling innen alle spesialistområder unntatt endodonti. TkØ tilbyr tannbehandling i narkose i våre egne lokaler og har i 2018 hatt funksjonen 2-3 dager i uken. TkØ har avtale med Aneste AS om narkosefunksjon. Ca halvparten av narkoseteamene som jobber ved TkØ består av personer med lang erfaring med barneanestesi ved Ullevål sykehus og Rikshospitalet. TkØ har derfor et meget godt tilbud når det gjelder tannbehandling i narkose for barn.

I 2018 fikk klinikken installert mikroskop på tre behandlingsrom. Mikroskopene gjør det mulig å gi bedre diagnostikk og behandling. Klinikken har også fått på plass videoutstyr på operasjonsrommet for å ta opptak av tannbehandling til undervisningsformål.

Henvisninger klinikk 2018

TkØ mottok i 2018 totalt **1285** henvisninger, inkludert TOO-pasienter. Av disse var **20** henvisninger fra privat praksis, **121** var fra Den offentlige tannhelsetjenesten i Akershus og Oslo. De øvrige er fra Den offentlige tannhelsetjenesten i Oppland, Hedmark og Østfold fylkeskommuner.

Tabellen viser antall henvisninger per fagdisiplin per 31.12.2018.

Fagdisiplin	Antall henvisninger
Allmenntannlege	142
Kirurgi	417
Pedodonti	378
Periodonti	21
Protetikk	30
Tverrfaglig	126

Spesialistklinikken har en pasientkoordinator, som sammen med klinikksjef fordeler pasienter til spesialistene og organiserer narkoseteamet. Det er månedlig tverrfaglig møter mellom spesialistene for å diskutere pasientkasus og planlegge pasientbehandling.

Tabellen viser antall dager og antall pasienter til narkose per 31.12.2018

Narkose	Antall dager	Antall pasienter
Klinikk	76	165
TOO-pasienter		73

Tabellen viser ventetid per 31.12.2018

Venteliste

Narkose	Ingen venteliste
Spesialistbehandling	6 uker uavhengig pasientkategori
TOO-tannbehandlingsteam (våken tilstand)	3,5 måneder
TOO-tverrfaglig team (eksponeringsterapi)	Over 1 år*

*Helsedirektoratas krav til ventetid er 6 uker. Tilbudet er derfor forsterket i 2019.

Forskning

Forskergruppen i TkØ består av 11 ansatte i ulike stillingsbrøker. Flere forskere har også deltidsstillinger ved Universitet i Oslo og Universitetet i Tromsø.

Praksisnær forskning

Praksisnær forskning er prioritert forskningsområde og innebærer tett samarbeid med fylkestannlegene og klinikkene. Et viktig mål ved praksisnær forskning er at resultatene kan overføres raskt tilbake til tannhelsetjenesten, og på den måten komme pasientene og befolkningen til gode. TkØ har to slike klinikknære forskningsprosjekter i 2018; «Fluorpenling eller fissurforsegling?» og «Orale konsekvenser hos ungdom som snuser». TkØ er avhengig av klinikkenes innsats for å kunne gjennomføre disse prosjektene hvor klinikkene bidrar med rekruttering og oppfølging av deltakerne. De skal også skape mer interesse for forskning og bygge opp forskningskompetanse i tannhelsetjenesten.

Et annet tiltak som fremmer interesse for forskning i tjenesten, er hospitering ved forskningsavdelingen.

Høsten 2018 hospiterte en tannlege fra Hamar en gang i uken fordelt over en 14-ukers periode. Forskningsavdelingen etablerte en hospiteringsplan med oppfølging av hospitanten, hvor formålet var å imøtekomme interesse for forskning og bidra til kompetanseheving. Perioden ble forlenget over nyttår. Hospiteringen resulterte i en søknad til NFR og det ble tildelt midler til en offentlig PhD i 2019. Midlene er tildelt Hedmark fylkeskommune, og TkØs forskere vil være veiledere for kandidaten.

Organisasjonsutvikling

TkØ skal være

- en utviklingsorientert virksomhet tilpasset samfunnets behov
- en attraktiv og inkluderende arbeidsplass

Intern kompetanseheving

TkØ er opptatt av at alle ansatte er faglig oppdaterte og at medarbeiderne regelmessig utvikler sin kompetanse. Dette skjer blant annet gjennom eksterne kurs, seminarer og hospitering ved aktuelle institusjoner. Eksempelvis deltok TkØs Tverrfaglige TOO-team på NOFOBI-seminaret i 2018. Nyansatt psykologspesialist og TOO-tannlege deltok på kurs hos de regionale ressursentrene om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging (RVTS).

TkØ arrangerer jevnlig faglunsj med interne foredragsholdere. Nyansatte ved klinikken tar TkØs eget e-kurs om «Meldeplikt til barnevern» ved oppstart, og alle ansatte gjennomførte e-læringskurs om grunnleggende HMS-arbeid våren 2018. Hver høst gjennomfører ansatte e-kurs om datasikkerhet i regi av ØFK.

Høsten 2018 ble psykolog på TOO godkjent som psykologspesialist. Tre av TkØs ansatte tar videreutdanning på masternivå innen folkehelse, pedagogikk og ledelse.

HMS

I 2018 ble det gjennomført medarbeidersamtaler og medarbeiderundersøkelse. Resultatene fra medarbeiderundersøkelsen ble gjennomgått avdelingsvis og i forbindelse med TkØs virksomhetssamling 21. og

22. juni. Hovedtema for samlingen var kommunikasjon og organisasjonskultur ved organisasjonspsykolog fra ØFK. I tillegg holdt tannlege Jorun Torper foredraget «Kommunikasjon med pasienter».

I 2018 var Reidun Agnalt verneombud og deltok i HMS kurs i regi av ØFK. Ansatte ved TkØ har gjennomført det årlige førstehjelpskurset med bruk av hjertestarter, og det er gjennomført vernerunde med alle ansatte. Alle nyansatte i 2018 har fått gjennomgang av brannvern rutiner. I tillegg holdes det jevnlig brannvernøvelser i regi av byggeier.

Hilde Vogt Toven, Jon Sudbø og Vibeke Ansteinsson har deltatt på lederkurs 2017/2018 i regi av ØFK.

Bedriftshelsetjenesten gjennomgikk ergonomiske tilpasninger for dem som meldte behov for det og har oversendt rapport til ledergruppen for videre oppfølging av forslag til tilpasninger for enkelte medarbeidere.

I likhet med tidligere år stilte TkØ i 2018 med eget bedriftslag i Holmenkollstafetten. I forkant av stafetten var det ukentlige treningsøkter i Frognerparken etter arbeidstid. Julelunsj ble arrangert i forbindelse med en fagdag.

Kvalitetsarbeid

TkØ har hatt vekst i både antall ansatte og pasientbehandlinger de siste fire årene. Et viktig fokus har derfor vært å skape gode interne rutiner for å sørge for at ansatte og pasienter blir best mulig ivaretatt.

For å bedre pasientflyten og samarbeidet med henvisende instanser har TkØ siden 2017 gjennomført et kontinuerlig forbedringsarbeid sammen med regionen. Tjenesten har vært involvert i dette gjennom møter og workshops. Dette videreføres i 2019.

Alle skriftlige rutiner ved klinikken ligger tilgjengelig i vårt kvalitetssikringssystem QMplus. Dette er et elektronisk kvalitetssikringssystem for å systematisere interne rutiner og dokumenter, avvikshåndtering og risikovurderinger.

I 2018 ble det utarbeidet rutiner for hospitering for tannhelsepersonell og skjemaet «Kvalitetsark - læringsutbytte ved hospitering» ble utformet. Sistnevnte skal være dokumentasjon for den som hospiterer, og er implementert hos ledergruppene i regionen.

Risikovurdering, pasientsikkerhet og beredskap

TkØ har tidligere gjennomført risikovurderinger, blant annet innen narkose, kirurgi og protetikk. Målsetningen er å redusere sannsynligheten for uønskede hendelser. For 2019 er det planlagt å gjennomføre risikovurdering for de resterende fagområdene, bl.a. medikamenthåndtering, konserverende tannbehandling og premedisinering.

I 2018 deltok ansatte ved TkØ på kurs i hendelsesanalyse og forløpsanalyse hos Helsedirektoratet. Pasientsikkerhet er et gjennomgående tema ved de ukentlige klinikk møtene og de ansatte blir informert om oppdaterte/nye skriftlige rutiner som ligger i QMplus.

TkØ har tidligere utarbeidet beredskapsplan med tilhørende tiltakskort for ulike scenarier.

GDPR

I 2018 trådte regelverket General Data Protection Regulation (GDPR) i kraft, og TkØ har aktivt jobbet med implementeringen av regelverket.

Klinikken har etablert nye rutiner for håndtering av personopplysningene og blant annet innhentet konsesjon fra Datatilsynet til bildedatabase for oppbevaring av bilder til undervisningsformål.

Forskningsavdelingen har også utviklet nye rutiner i lys av ny personvernlovgivning. Dette omfatter blant annet håndtering av personopplysninger/forskningsdata i prosjekter (tilgang, deling, lagring og sletting). Rutinene ligger i QMplus.

Regionreformen

Regionreformen får konsekvenser for TkØ. Sammenslåing av fylkeskommunene Østfold, Akershus og Buskerud til Viken fylkeskommune, innebærer virksomhetsoverdragelse av TkØ fra Østfold til Viken. Det er satt ned en prosjektgruppe som skal se på organisering av TkØ i nye Viken fylkeskommune. Nye Innlandet fylkeskommune har vedtatt at det ønsker et samarbeid med Viken om TkØ.

Samlokalisering med Det odontologiske fakultet i Oslo

Regjeringen har besluttet at det skal bygges nytt odontologisk fakultet i Oslo. TkØ er involvert i utforming og utvikling av det nye bygget som skal ligge på Gaustad/ Forskningsparken (NEMKO-bygget). Her skal Det odontologiske fakultet ved UiO, Tannteknikkutdanningen ved OsloMet og TkØ samlokaliseres. Prosjektet er i en forprosjektfase. Realisering av prosjektet vil først være aktuelt om 5-8 år.

Forankring og samhandling

TkØ skal være godt forankret i tannhelsetjenesten gjennom aktiv samhandling. TkØ skal ha et utstrakt samarbeid med relevante helse- og omsorgstjenester nasjonalt og internasjonalt.

Informasjon om TkØs tilbud og funksjoner

TkØs ansatte har holdt følgende foredrag i 2018:

- «Samarbeid for barnas skyld – hvordan kan vi hjelpe de utsatte?» ved forsker Ewa Hovden på Folkehelsenettverkskonferansen, mars 2018.
- «Mulighet for tannbehandling og betydningen av god tannhelse» ved rådgiver Line Chr. Schrøder Karlsen under ROP-dagen 2018
- «Om TkØs tjenester og spesialistklinikk» ved klinikkisjef Jon Sudbø under virksomhetssamlingen for Hedmark fylkeskommune
- «Om TkØs tjenester og spesialistklinikk» ved klinikkisjef Jon Sudbø under virksomhetssamlingen for Østfold fylkeskommune

- «Periodontale dilemma: hva kan periodontisten bidra med?» ved spesialist i periodonti, Maziar Shabestari ved virksomhetssamling for Østfold fylkeskommune
- «Traumer i det permanente tannsettet» ved spesialist i pedodonti, Reidun Agnalt under virksomhetssamlingen for Østfold fylkeskommune

Kompetansehevede tiltak

«Dette er et kurs som absolutt kan anbefales. Gode diskusjoner rundt et viktig tema med en dyktig kursholder i periodontist, Maziar Shabestari». Kursdeltaker om kurset Periodontitt og systemisk helse.

TkØ har en rådgivende rolle overfor tannhelsetjenesten. Rollen ivaretas gjennom veiledning av personell ved pasientbehandling, hospitering, prosjektbistand og kurs og seminarer. Målet er å heve kompetansen hos tannhelsetjenesten og gi tannhelsepersonell praktisk anvendbart læringsutbytte.

Nedenfor er det en samlet oversikt over TkØs kompetansehevede tiltak for 2018.

Kompetansehevede tiltak for tannhelsepersonell 2018			
Kurs	Målgruppe	NTF timer	Hvor
Periodontitt og systemisk helse	Tannleger og tannpleiere	2	TkØs lokaler
Oral cancer	Tannleger og tannpleiere		Skien v/ Telemark Tannpleierforening
Trygg kirurgi	Tannhelsepersonell	3	TkØs lokaler
*Hvordan lykkes med prosjektarbeid i tannhelsetjenesten?	Tannleger og tannpleiere	6	TkØs lokaler
Hvordan tolke et OPG?	Tannleger		TkØs lokaler
TOO-kurs	Tannbehandlersteam		Elverum, Hedmark fylkeskommune
Hverdagskirurgi	Tannhelsepersonell		Elverum, Hedmark fylkeskommune

E-læringskurs	
Kurstittel	Målgruppe
Meldeplikt til barnevernet	Tannhelsepersonell
Test om forskriving av antibiotika	Tannleger
Evaluering av journalføring	Tannleger
Kurs i instrumentlære	Tannhelsesekretærer
Test i instrumentlære	Tannhelsesekretærer
Smittevern	Tannhelsepersonell (4 timer NTFs etterutdanningssystem)
Minikurs i smittevern	Tannhelsepersonell
Hospitering og klinikkbesøk ved TkØ for tannhelsepersonell	
Hospitering ved klinikk	14 personer
Klinikkbesøk fra regionen	3 besøk

Veiledning hos TkØs spesialister (perioden september – desember 2018)	
Veiledning pr. epost	259
Veiledning pr. telefon	385
Veiledning totalt	644

Kompetanseheving i regi av TOO-team TkØ	
Hospitering hos Tverrfaglig TOO-team TkØ	2 tverrfaglige team
Regionale samlinger for tverrfaglige TOO-team	2
Regional samling for tannbehandlerteam	1
Kurs for tannbehandlerteam	1
*Kurset utgikk på grunn av for få påmeldte.	

Kursvirksomhet

TkØ arrangerer kurs og seminarer; både klinisk-praktiske kurs og forskningsrettede kurs. Kursene gir timer i NTFs etterutdanningsprogram og holdes i våre lokaler eller i regionen. For 2019 planlegges kurs innen flere områder og vil utarbeide kurskatalog som blir tilgjengelig i starten av året, se nettsiden www.tkost.no

E-læringskurs

På nettsiden til TkØ finnes kostnadsfrie e-læringskurs/-tester for tannhelsepersonell. E-læringskursene kan anvendes som selvstudium, i undervisning og/eller i gruppediskusjoner. Alle kursene ligger på nettsidene. Nytt for året var e-kurset «Meldeplikt til barnevernet». Dette ble utviklet i samarbeid med Statens Barnehus i Kristiansand og TkV-Hordaland og ble lansert vinteren 2018.

I 2018 har er det utviklet e-læringskurs om periodontitt og systemisk helse. E-kurset vil bli lansert vinteren 2019.

Videre har forskningsavdelingen utviklet to e-læringskurs om snusforebyggende arbeid i tannhelsetjenesten. E-læringskursene er en del av forskningsprosjektet «Effekten av e-kurs om snusforebyggende arbeid», og foreløpig er det kun klinikker som deltar i prosjektet som har tilgang til kurset. E-kursene vil bli gjort tilgjengelig når forskningsprosjektet /evt. datainnsamlingen er avsluttet i løpet av sommeren 2019.

TkØ publiserer informasjon om kurs på www.tkost.no og i våre sosiale medier i tillegg til dialog med fylkestannlegene.

Hospitering ved klinikk & klinikkbesøk

«Hospiteringen var lærerikt og ga meg mye inspirasjon. Blant annet ble jeg vist ulike teknikker ved rotbehandling i tillegg til at jeg lærte mye teori om pedodontisk endodonti. Jeg har også fått prøve nye materialer og anledning til å se hvordan spesialistene jobber på TkØ». Tannlege etter hospitering hos TkØ

Hospitering ved spesialisttannklinikken innebærer at tannhelsepersonell kan delta i behandling av egne henviste pasienter eller andre pasienter hos TkØ. Dette gjelder innen alle spesialistområder. I fjor var det først og fremst personell fra Den offentlige tannhelsetjenesten i regionen som hospitererte hos TkØ. Men også enkeltpersoner utenom regionen og tannhelsepersonell fra private klinikker benyttet seg av tilbudet. Fjorårets mest populære spesialistområde å hospitere på var kirurgi.

TkØ har etablert «Kvalitetsark ved hospitering» som må fylles ut av den som hospiterer og den som veileder. Dette for å dokumentere aktiviteten. Fylkestannlegene i regionen er informert om dokumentet.

I 2018 hadde TkØ tre klinikkbesøk fra regionen. For slike besøk etterstrebtes å legge opp et program basert på klinikkens egne ønsker. Det kan være foredrag ved spesialister, TOO-teamene og forskerne i tillegg til administrativ informasjon, eksempelvis om henvisning. Klinikkbisøk skal gi faglig påfyll for deltakerne, men er også være en viktig arena for dialog med tjenesten.

Våren og høsten 2018 hadde TkØ to tannpleierstudenter fra Høgskolen i Innlandet i praksis. Praksisperioden gikk over seks uker og veileder ved TkØ var tannpleier Ingrid Klepaker.

Veiledning/konsultasjon ved klinikk

Spesialistklinikken tilbyr veiledning/konsultasjon ved pasientbehandling for tannleger i regionen. Det kan for eksempel dreie seg om akutte traumer, behov for diskusjon av kompliserte kasus, planlegging av pasientforløp eller spørsmål rundt henvisninger. I perioden f.o.m september til og med desember 2018 registrerte TkØ 644 henvendelser for veiledning (totalt for telefon og e-post). Registrering av antall veiledning var ikke på plass før september 2018, derfor gjenspeiler ikke tallene korrekt antall veiledninger og spesialistenes tidsbruk på oppgaven. Det er stor bredde i spørsmålene som spesialistene mottar, og det meste er knyttet til pasientbehandling.

Kurs og hospitering for regionale TOO-team

TkØs TOO-team skal sørge for veiledning og kompetanseheving for de tverrfaglige TOO-teamene og for tannbehandlerteamene i regionen. Teamet har i 2018 avholdt to regionale samlinger for de tverrfaglige fylkesteamene. Under en av disse samlingene deltok også tannbehandlerteamene i regionen. Høsten 2018 holdt TOO-teamet eget kurs i Elverum for tannbehandlerteamene i Hedmark fylkeskommune fordi det var mange nyetablerte team.

TOO-teamene ved TkØ deltok også på den nasjonale nettverkssamling for TOO.

Et tverrfaglig TOO-team fra Østfold fylkeskommune og et tverrfaglig TOO-team fra Tannhelsetjenestens kompetansesenter Nord-Norge (TkNN) hospitererte hos TkØs tverrfaglige TOO-team i 2018.

Prosjektbistand ved forskningsavdelingen

En viktig oppgave for TkØs forskningsavdeling er å yte prosjektbistand til regionen. Det kan for eksempel være vurdering av prosjektbeskrivelse, metodevalg eller analyse. I 2018 bistod forskningsavdelingen i flere prosjekter.

For Den offentlige tannhelsetjenesten i Østfold bistod forskningsavdelingen med rådgivning til kvalitetsforbedringsprosjekt «Tanntimen». Dette var en spørreundersøkelse for elever i Østfold for evaluering av tannhelseundervisning på skoler.

Forskningsavdelingen var også involvert i prosjektet «Samhandling mellom hjemmebasert omsorg og tannhelsetjenesten», hvor Hamar kommune var prosjekteier. Målet var å etablere en modell for samhandling mellom kommunen og tannhelsetjenesten for å styrke og utvikle kompetanse, rutiner og kvalitetssikring innen den kommunale omsorgstjenesten som omhandler tann- og munntell. TkØ bistod med den kvalitative delen av prosjektet i tillegg til å ha en rådgivende rolle.

Forskningsavdelingen har også skjema for henvendelser for ønske om bistand ved prosjektplanlegging. Skjemaet er tilgjengelig på www.tkost.no

Forskningsavdelingen har arrangert tre kalibreringsmøter for tannleger og tannpleiere i forbindelse med datainnsamling i HUNT4.

Forskningsavdelingen gjennomførte oppstarts- og oppfølgingsmøter med tannhelsepersonell på Raufoss, Gjøvik, Halden og Elverum tannklinik i FISSUR-prosjektet.

Samarbeid med tannhelsetjenestens kompetansesentre

TkØ samarbeider med de andre kompetansesentrene innen flere områder. Sentrene deler noen felles forskningsadministrative funksjoner og samarbeider på noen forskningsprosjekter.

TkØ fikk i 2018 sammen med alle de øvrige kompetansesentrene tilslag på NFR søknad om «GERONETTt», et nytt fagnettverk for eldres munnhelse (gerodontologi). Prosjektet har en varighet på fire år. Gjennom flere seminarer, symposier, og en ny informativ nettside skal nettverket synliggjøre forskning, øke forskningsaktiviteten og det tverrfaglige samarbeid med andre helsetjenesteområder. «GERONETT» er det første samarbeidsprosjektet mellom alle regionale odontologiske kompetansesentre, og TkØ er ansvarlig for en av arbeidspakkene som omhandler en COST-ACTION søknad. Det innebærer blant annet å etablere et internasjonalt forskningssamarbeid innen gerodontologi.

Alle kompetansesentrene har tilgang til felles bibliotek, Tk-biblioteket, og sørger på den måten for tilgang til litteratur. Det er TkØs forskningsavdeling som er ansvarlig for biblioteket og superbruker for rapportering til CRISTIN for samtlige kompetansesentre.

I 2018 gikk alle sentrene sammen om en felles profil på www.forskning.no, som er en nettavis om norsk og internasjonal forskning. TkØ hadde frem til 2018

egen profil, men kompetansesentrene vurderte det som nyttig å gå sammen for å få utnytte ressursene bedre, bistå hverandre for å fremme forskningsresultater til allmenheten og gjøre hverandre mer synlig som forskningsinstitusjoner.

I oktober 2018 arrangerte TkØ forskningskonferanse for alle forskerne ved kompetansesentrene. Formålet var å bli bedre kjent og få mer innsikt i hverandres prosjekter i tillegg til å diskutere felles verktøy som blant annet www.forskning.no og CRISTIN.

TkØ har deltatt i Tannhelsetjenestens kompetansesenter Vest–Hordaland strategiarbeid (TKV-Hordaland).

TkØ er ansvarlig for å utvikle og etablere eget nettsted om TOO-tilbudet i tillegg til å lage en digital plattform for behandlerne i TOO-prosjektet. Nettstedet vil hete www.tooinfo.no

De øvrige kompetansesentrene og faggruppen i TOO er også involvert i arbeidet, som ferdigstilles 2019.

Forskningsprosjekter

Nedenfor følger kort beskrivelse av alle forskningsprosjekter som TkØ har deltatt i og/eller har vært prosjekteier for i 2018. Alle prosjektene er presentert på www.tkost.no og i CRISTIN.

Geronett

Mål

Etablere et nytt fagnettverk for eldres munnhelse (gerodontologi). Gjennom seminarer, symposier, og en ny informativ nettside skal nettverket synliggjøre forskning, øke forskningsaktiviteten og det tverrfaglige samarbeid med andre helsetjenesteområder.

Prosjekteier

TkV-Rogaland

Prosjekttype

Forskningsprosjekt. Finansiert NFR.

Prosjektleder

Vibeke Bull, forskningsleder v/ TkV-Rogaland

Varighet

2018-2022

Samarbeidspartner

- Tannhelsetjenestens kompetansesenter Midt-Norge (TkMN)
- Tannhelsetjenestens kompetansesenter Vest, Hordaland (TkV)
- Tannhelsetjenestens kompetansesenter Sør (TkS)
- Tannhelsetjenestens kompetansesenter Øst (TkØ)
- Tannhelsetjenestens kompetansesenter Nord-Norge (TkNN)

Tannlegers behandlingsvalg ved karies og mineraliseringsforstyrrelser hos barn

Mål

Kartlegge hvilke behandlingsmetoder og materialer som benyttes av norske tannleger ved behandling av karies og mineraliseringsforstyrrelser hos barn og unge i tillegg til å kartlegge kunnskap om enkelte behandlingsalternativer ved disse tilstandene.

Prosjekteier

TkØ

Prosjekttype

Forskningsprosjekt

Prosjektleder

Forsker Marte-Mari Uhlen, TkØ

Varighet

2017-2019

Samarbeidspartnere

Nordisk Institutt for Odontologiske Materialer (NIOM)
Det odontologiske fakultet, Universitetet i Oslo (UiO)
Tannhelsetjenestens kompetansesenter Vest, Hordaland (TkV)

Medarbeidere

- Vibeke Ansteinsson, forskningsleder (TkØ)
- Aida Mulic (NIOM)
- Håkon Valen Rukke (NIOM)
- Reidun Agnalt (TkØ)
- Anne B. Skaare (UiO)
- Athanasia Bletsas (TkV/H)

Endring i mikrobiomet ved snusinduserte lesjoner i slimhinnen

Mål

Undersøke mikrobiomet i snuslesjoner hos unge snusbrukere ved grad 2 og 3 lesjoner.

Prosjekteier

TkØ

Prosjekttype

Forskningsprosjekt

Prosjektleder

Forskningsleder Vibeke Ansteinsson v/ TkØ

Varighet

2014-2018

Samarbeidspartnere

- Nasjonalt folkehelseinstitutt (FHI)
- Nordisk institutt for odontologiske materialer (NIOM)
- Institutt for oral biologi, UiO

Snusforebyggende arbeid i tannhelsetjenesten – effekten av et e-læringsprogram

Mål

Utvikle, implementere og undersøke effekten av et e-læringsprogram.

Prosjekteier

TkØ

Prosjekttype

Forskningsprosjekt

Prosjektleder

Forskningsleder Vibeke Ansteinsson v/ TkØ

Varighet

2016-2018

Samarbeidspartnere

- Nasjonalt folkehelseinstitutt (FHI)
- Nordisk institutt for odontologiske materialer (NIOM)
- Den offentlige tannhelsetjenesten i TkØs region

Medarbeidere TkØ

- Forsker Nina J. Wang
- Forskningsassistent Ingrid Klepaker

Rutiner og holdninger til bruk av fluorlakk og fissurforseglinger blant tannhelsepersonell

Mål

Hensikten er å kartlegge rutiner og holdninger til bruk av fluorlakk og fissurforseglinger for forebyggelse av okklusal karies i tannhelsetjenesten. Alle tannleger og tannpleiere i Hedmark, Oppland og Østfold ble via fylkestannleger invitert til å svare på en spørreundersøkelse. Spørsmålene omhandlet yrkesbakgrunn, kjønn, antall år i praksis, utdannelsessted i tillegg til rutiner og holdninger til bruk av fissurforseglinger og fluorlakk for forebyggelse av okklusal karies hos barn.

Prosjekteier

TkØ

Prosjektleder

Forsker Rasa Skudutyte-Rysstad

Varighet

2016-2018

Medarbeidere TkØ

- Forsker Nina J. Wang
- Forskningsassistent Ingrid Klepaker
- Forsker Marte-Mari Uhlen

Prosjekttittel HUNT4 - Tannhelseundersøkelsen i HUNT4 (den fjerde Helseundersøkelsen i Nord Trøndelag)

Mål

Å kartlegge tannhelse blant voksne i Nord Trøndelag og identifisere viktige risikofaktorer for sykdomsutvikling.

Prosjekteier

TkMN

Prosjekttype

Forskningsprosjekt

Prosjektleder

Hedda Høvik, forsker v/ TkMN

Varighet

2017-2024

Medarbeidere TkØ

Forsker Rasa Skudutyte-Rysstad

Klinisk rettsodontologisk tannlegeundersøkelse – implementering og utarbeidelse av en nasjonal protokoll

Mål

Målet med prosjektets første fase har vært å utarbeide en godkjent kunnskapsbasert fagprosedyre som vil kunne brukes som en del av ett sakkyndig oppdrag og vedlegges den rettsmedisinske rapporten. Siden 2017 har prosjektet blitt utvidet og prosedyren har blitt implementert i til sammen 6 ulike barnehus i Norge.

Etter at implementering er gjennomført ved alle barnehus, vil protokollen evalueres. Dette gjennomføres som et fokusgruppeintervju med tannlegene om deres erfaringer ved bruk av prosedyren. Evalueringen vil inngå i spesialistoppgaven til tannlegen Thea Granvoll. Det overordnede målet er å utarbeide en nasjonal prosedyre.

Prosjekteiere

Sørlandet Sykehus (SSHF)
Statens Barnehus Kristiansand
TkØ

Prosjekttype

Forskningsprosjekt

Prosjektleder

Unni Mette Köpp, medisinsk sakkyndig
Statens Barnehus Kristiansand

Varighet

2015-2018

Samarbeidspartnere

- Tannhelsetjenestens kompetansesenter Sør (TKS)
- Det odontologiske fakultetet, UiO

Medarbeidere TkØ

Forsker Ewa Hovden

Nivåer og sammensetning av partikler og flyktige og reaktive organiske forbindelser på tannlegekontorer

Mål

Måle nivåer av partikler og flyktige organiske forbindelser på tannlegekontorer. Se på den kjemiske sammensetningen av luften på tannlegekontorer og om ulike typer fyllingsmaterialer frigjør ulike typer partikler. Undersøke om disse nivåene potensielt kan føre til uønskede helseeffekter hos tannhelsepersonell.

Prosjekteier

STAMI og TkØ

Prosjekttype

Forskningsprosjekt

Prosjektleder

Forskningsleder Vibeke Ansteinsson

Varighet

2017-2019

Samarbeidspartnere

- Statens Arbeidsmiljøinstitutt (STAMI)
- Nordisk institutt for odontologisk materialprøving (NIOM)

Tannleger og tannpleieres kunnskap om orofacial granulomatose (OFG)

Mål

Kartlegge kunnskapsnivå på en sjelden diagnose, OFG

Prosjekteiere

TkS

Prosjekttype

Forskningsprosjekt

Prosjektleder

Anne Skaare v/ TkS

Varighet

2014-2018

Samarbeidspartner

Det odontologiske fakultetet, UiO

Medarbeidere TkØ

Forsker Ewa Hovden

Presentasjoner

Forskningsavdelingen har gitt følgende presentasjoner på nasjonale og internasjonale konferanser;

- «Tannhelsestatus i Norge: Hva vet vi?». Presentasjon HUNT forskningscenter
- «FISSUR-prosjekt: Forebygging av okklusal karies hos barn og unge i tannhelsetjenesten». Presentasjon ROK forskningsmøte.
- Organisator/foredragsholder: «Rettsmedisinsk tannlegeundersøkelse ved Statens Barnehus» i Kristiansand
- Organisator/foredragsholder: «Hvordan skrive klinisk rettsodontologisk erklæring på oppdrag fra påtale ved Statens Barnehus?» ved TkØ
- Foredragsholder: Tannhelsetjenestens folkehelsekonferanse «Samarbeid for barnas skyld – Hvordan kan vi hjelpe de utsatte»
- Ewa Hovden, Oral presentasjon på 20th Nordic Conference on Forensic Medicine, NCFM-NAFT 2018 "Forensic dental examination of children victims of violence and sexual abuse"
- Ewa Hovden, Oral presentasjon på "The 10th Nordic Conference on Child Abuse and Neglect "Forensic dental examination of children victims of violence and sexual abuse"

Postere

På 23rd Annual Congress of the European Association of Dental Public Health; Palma de Mallorca, Spania, hadde TkØs forskere følgende posterpresentasjoner:

- Skudutyte-Rysstad R.*, Klepaker I., Hovden E.S., Ansteinsson V. Delivery of dental services for drug users: practices and attitudes among dental personnel.

- Uhlen M.M.*, Skudutyte-Rysstad R., Wang N.J. Fissure sealants or fluoride varnish? Routines and attitudes among dental health personnel in Norway.

Publikasjoner

Nedenfor følger oversikt over publikasjoner, hvor TkØ har vært forfatter/medforfatter. Publikasjonene er meldt inn i CRISTIN.

- Rabanal, Andreas Huascar Røste & Wang, Nina Johanne (2018). Oplevet smerte og forbruk af smertestillende tabletter hos barn og unge efter påbegyndt behandling med fast ortodontisk apparatur. Tandlægebladet. ISSN 0039-9353. 127(3), s 202- 207
- Widström E, Tillberg A, Byrkjeflot LI, Stein L, Skudutyte-Rysstad R. Community-based preventive activities in the Public Dental Service in Norway. Int J Dent Hyg 2018 May; 16(2):e112-e119.
- Stein L, Tillberg A, Byrkjeflot LI, Skudutyte-Rysstad R, Widström E. Forebyggende tiltak i Den offentlige tannhelsetjenesten: Samsvarer rutinene på klinikken med kunnskapsbasert praksis? Nor Tannlegeforen Tid. 2018; 128:702-8.
- Haugbo HO, Rydning L, Torper J. Tilrettelagt tannhelsetilbud: Erfaringer med tverrfaglig behandling av pasient med sammensatt odontologisk og psykologisk problematikk. En kasusrapport. Nor Tannlegeforen Tid. 2018;128: 98–103
- Kristin Forren Lund, Ewa Hovden, Vibeke Ansteinsson, Berit Kalland og Hilde Sjøberg. Kommunal Tannpleier-Samhandling mellom hjemmebaserte helse- og omsorgstjenester og tannhelsetjenesten. Et samarbeidsprosjekt mellom Hamar kommune og tannhelsetjenesten i Hedmark. Rapport, 2018.

Søknader til Norges forskningsråd

En stor del av tiden til forskningsavdelingen går til å utarbeide og skrive søknader for ekstern finansiering av forskningsprosjekter. I 2018 ble det sendt inn følgende søknader til Norges forskningsråd (NFR):

- Prosjektet «GERONET – network for gerodontology research- oral health in elderly people» ble innvilget ved programmet HELSEVEL. Tannhelsetjenestens kompetansesenter Vest-Rogaland (TkV-Rogaland) er prosjekteier og TkØ og de øvrige kompetansesentrene er samarbeidspartnerne.
- Hedmark fylkeskommune har søkt midler til offentlig PhD ved NFRs program OFFPHD. TkØ er samarbeidspartner her. Søknaden er ikke ferdigbehandlet ennå.
- Institutt helse og samfunn ved Medisinsk fakultet, Universitetet i Oslo (UiO) sendte inn søknaden «The missing link in integrated care – Implementing Oral health in integrated health care services for homebound patients in Norway (CORAL)» til programmet HELSEVEL. TkØ var med søker og samarbeidspartner. Søknaden ble ikke innvilget.
- TkØ sendte inn søknaden «Klinisk Rettsodontologisk undersøkelse av barn utsatt for vold og/eller seksuelle overgrep (KRU-barn)» til programmet BEHANDLING. Forprosjektet ble innvilget i 2019.

Offentlig utredningsarbeid og annet forskningsrelatert

I 2018 har TkØ vært involvert i følgende aktiviteter:

- Forskningsavdelingen har bidratt i arbeidet med oppdatering av kunnskapsbasert kunnskapsgrunnlag for nasjonal faglig retningslinje, «Tannhelsetjenester til barn og unge 0–20 år».
- TkØ ved forsker Rasa Skudutyte-Rysstad var referee for International Journal of Dental Hygiene.
- Forsker Rasa Skudutyte-Rysstad var medlem av sakkyndige komité for stillingen som førsteamanuensis (100%) i odontologi (kariologi) ved Institutt for klinisk odontologi, Det medisinske fakultet, Universitetet i Bergen.
- TkØ har deltatt i arbeidet med nasjonale retningslinjer for helse- og sosialfagutdanningene (RETHOS), som er oppdrag fra Kunnskapsdepartementet. RETHOS omfatter 11 utdanninger, og TkØ er representert i to av programgruppene. TkØs kvalitetsrådgiver Merete Berg-Berthinussen leder programgruppen for tannlegeutdanning og TkØs protetiker Marianne Lofstad er medlem i gruppen for tannteknikerutdanning. Retningslinjene er nå på høring og arbeidet vil fortsette i 2019.
- Rådgiver Line Chr. Schrøder Karlsen ved forskningsavdelingen har deltatt i arbeidet med oral helse i pakkeforløpet for psykisk helse og rus.

Finansiering av virksomheten

TkØ skal ha en trygg og forutsigbar finansiering.

TkØ har i hovedsak tre finansieringskilder. Øremerket tilskudd fra Helsedirektoratet, basistilskudd fra fylkeskommunene og pasientinntekter.

Regnskap 2018

Følgende oppstilling viser overføringene mellom TKØ og deltakerne i regnskapsåret og disponering av overføringer og inntekter:

TKØ	Regnskap	Budsjett	Regnskap
Driftsregnskap	2018	2018	2017
Sum driftsutgifter	36 596 394	37 790 748	32 379 813
Samarbeidets egne inntekter	-8 714 525	-9 319 461	-7 559 254
Netto driftsutgifter	27 881 868	28 471 287	24 820 559
Overføring fra Oppland fylkeskommune	-742 446	-742 446	-691 950
Overføring fra Hedmark fylkeskommune	-783 498	-783 498	-737 100
Overføringer fra Østfold fylkeskommune	-974 056	-974 056	-887 250
Overføringer fra staten	-26 229 342	-25 971 287	-20 831 764
Netto overføringer	-28 729 342	-28 471 287	-23 148 064
Bruk av bundne fond	-5 737 890	0	-7 282 565
Avsatt til bundne driftsfond	6 585 364	0	5 610 069
Overført til investering	0	0	0
Netto utgift/inntekt	0	0	0

TKØ	Regnskap	Budsjett	Regnskap
Investeringsregnskap	2018	2018	2017
Sum investeringer	318 626	898 000	4 299 278
Samarbeidets egne inntekter	0	0	0
Netto investeringsutgifter	318 626	898 000	4 299 278
Overføring fra Oppland fylkeskommune			0
Overføring fra Hedmark fylkeskommune			0
Overføring fra Østfold fylkeskommune			-1 280 000
Netto overføringer	0	0	-1 280 000
Bruk av bundne investeringsfond	-254 901	-740 000	-3 578 009
Bruk av ubundne investeringsfond	0	0	0
Avsatt til bundne fond	0	0	1 280 000
Overført fra drift	0	0	0
Kompensasjon for merverdiavgift	-63 725	-158 000	-721 269
Netto utgift/inntekt	0	0	0

Hovedkapittel 2.5	Regnskap	Regnskap
Balanseregnskap pr. 31.12.	2018	2017
Anleggsmidler	14 783 502	16 836 270
Bundne fond	8 854 685	8 262 112
Sum bokført egenkapital	23 638 186	25 098 382

Det regnskapsmessige mindreforbruket, kr 6.585.364 er avsatt til bundne driftsfond.

Det er brukt kr 254.901 av bundne investeringsfond for å finansiere årets investeringer.

Tannhelsetjenestens
kompetansesenter
Øst